

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВО

Інформаційно-аналітичний огляд

Щоб отримувати огляди, надішліть листа з текстом
“отримувати weeklyupdates” на адресу office@rac.org.ua
Архів оглядів: <http://www.rac.org.ua/oglyad/informatsiyno-analitychnyy-oglyad>
© Ресурсно-аналітичний огляд “Суспільство і довкілля”

АКЦЕНТИ

УКРАЇНА ПІСЛЯ COP24

Кліматичні переговори ООН (або COP24) відбулись 2-14 грудня 2018 року у польському місті Катовіце. Навколо переговорів точилось багато дискусій: хтось казав про перемогу, хтось – про зраду. Проте, говорячи мовою фактів, варто відзначити прийняття Книги правил Паризької угоди, низку фінансових зобов'язань від країн та міжнародних організацій (від Групи Світового банку по 200 млрд доларів протягом 5 років, від Німеччини в Адаптаційний фонд – 70 млн євро, а в Зелений Кліматичний фонд – 1,5 млрд євро, 9 міжнародних банків заявили про узгодження своїх фінансових портфелів з цілями Паризької угоди), підписання низки декларацій (Сілезька декларація про справедливий перехід, Міністерська декларація про роль лісів для клімату, Катовіцьке партнерство щодо електротранспорту).

Україні в ході переговорів вже традиційно довелося виступати проти включення інформації Російської Федерації по Криму до загального міжнародного звіту. Змогла Україна похвалитись 18

сходинкою у щорічному рейтингу Climate Change Performance Index 2019. Така оцінка України складається з обсягу викидів парникових газів, рівня розвитку відновлювальної енергетики, рівня споживання електроенергії, загальних запасів первинної енергії і загальної зовнішньої та внутрішньої політики у сфері протидії змінам клімату. Не можна не згадати у контексті переговорів і про недопущення на територію Польщі та затримання на місці проведення заходів українських активістів, які приїхали на переговори. Ще одним важливим результатом, який визначатиме подальшу кліматичну політику України, є заява Остапа Семерака, Міністра екології та природних ресурсів України, про перегляд національного внеску України в Паризьку угоду. Планується, що перегляд підтримуватиметься ЄБРР, розрахунки виконуватимуть фахівці НАНУ та експерти, а результати будуть вже у травні-червні 2019 року.

ЧИ ПІДТРИМАЄ ПАРЛАМЕНТ ЦИВІЛІЗОВАНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ТВАРИН?

Уряд України 27 грудня 2018 року розглянув і схвалив запропоновані Мінприроди зміни до законодавства, яке стосується захисту тварин від жорстокого поводження. Зокрема, йдеться про заборону використання диких тварин у цирках з перехідним періодом в 5 років. За цей період буде необхідно виробити механізм передачі диких тварин до ПЗФ та визначення місць подальшого проживання тварин. Відповідний законопроект 28 грудня вже зареєстрований у ВРУ - Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань захисту тварин від жорстокого поводження (реєстраційний № 9453).

Останнім часом питання жорстокого поводження з тваринами часто піднімається в мас-медіа. Це і цирки, і дельфінарії, і хутрові ферми. Питання в тому, чи готовий парламент підтримати схвалений Урядом законопроект. Адже нещодавно, 20 листопада цього року, депутати провалили підтримку законопроекту №6598 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації положень деяких міжнародних угод та директив ЄС у сфері охорони тваринного та рослинного світу)», який передбачає кримінальну відповідальність за жорстоке поводження з безпритульними тваринами.

ЦИФРА МІСЯЦЯ

18

**позиція України
у світовому рейтингу
кліматичної політики
Climate Change Performance
Index 2019**

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ ТА ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ: ЗМІНА КЛІМАТУ

Ми продовжуємо серію блиц-аналітик щодо громадської думки в Україні про основні природоохоронні елементи Угоди про асоціацію. Ця серія аналітичних матеріалів розроблена на основі дослідження ставлення громадян України до довкілля, яке проводилось нашим центром у 2018 році, за підтримки ЄС, Міжнародного фонду «Відродження» в рамках проекту «Громадська синергія».

Угода про асоціацію передбачає необхідність імплементації низки директив та регламентів ЄС у сфері охорони довкілля. В цілому, 71% мешканців України вважає, що законодавство ЄС є необхідним для охорони довкілля в Україні.

Додаток ХХХ до Угоди про асоціацію містить розділ «Зміна клімату та охорона озонового шару», який передбачає імплементацію однієї директиви та двох регламентів ЄС у цій сфері. Окрім того, стаття 365 Угоди (та відповідний додаток ХХХІ) передбачає розвиток та імплементацію політики з питань зміни клімату.

Лише для 5,5% українців слово «довкілля» асоціюється зі зміною клімату. Проте найбільше вражають своєю суперечливістю дані щодо найважливіших екологічних проблем на думку українців: зміну клімату вважають важливою проблемою лише 16,3% опитаних, проте очолюють список екологічних проблем – часті повені та посухи (40,3%). Водночас, очевидним є взаємозв'язок між цими двома проблемами. Це свідчить про те, що українці не достатньо розуміють і недостатньо поінформовані про причини екологічної проблеми, яку вони самі вважають найважливішою. На думку мешканців України зміна клімату є останньою за пріоритетністю екологічною реформою для України. На підтримку реформи висловились лише 10,6% опитаних громадян.

Українці в цілому демонструють схоже бачення довкілля у порівнянні з громадянами ЄС та поділяють спільні екологічні цінності. Зміна клімату є одним з небагатьох питань, де наразі спостерігаються значні відмінності у думках українців та громадян ЄС. Так, зміна клімату – це найважливіша

екологічна проблема на думку громадян ЄС (51% опитаних). Жодна країна ЄС не має такого низького показника щодо важливості зміни клімату як Україна. Найнижчі показники з цього питання в ЄС мають наші найближчі сусіди - Чехія (23%), Словаччина (28%), найвищі - у розвинених країнах: Данія (70%) та Швеція (68%).

Уряд України в останні роки приділяє значну увагу зміні клімату: схвалено Концепцію державної політики у сфері зміни клімату (2016), була прийнята Стратегія низьковуглецевого розвитку (2017) і подані Урядом два законопроекти, які зараз перебувають на розгляді у Верховній Раді (про озоноруйнівні речовини і про звітність, моніторинг і верифікацію викидів парникових газів).

Власні дані, 2018

ЦИТАТА МІСЯЦЯ

«Схвалення Національного плану управління відходами та прийняття, у першу чергу, рамкового закону «Про управління відходами» дозволить Україні отримати секторальні законопроекти щодо кожної групи відходів. Після цього ми можемо говорити про створення єдиного органу виконавчої влади з управління, модернізації та розбудови сфери управління відходами.»

Остап Семерак, Міністр екології та природних ресурсів України

ПОДІЯ МІСЯЦЯ

6 грудня 2018 року

в системі ProZorro Держгеонадра вперше виставили на продаж спеціальні дозволи на користування надрами – 10 нафтових і газових родовищ